

informační bulletin koordinačního centra o.f.

OBČANSKÉ FÓRUM K VOLBĚ PREZIDENTA

Bezesporu nejaktuálnějším problémem současných dnů je rozhodování parlamentu o nastávající volbě prezidenta republiky. V současné dynamické situaci se zrodil delikátní paradox - z řad komunistické strany vyšel návrh změnit Ústavu a uspořádat referendum, zatímco Občanské fórum dává přednost platnému ústavnímu postupu a volbě prezidenta zdiskreditovaným Federálním shromážděním.

Zřejmě jsou věcné a technické argumenty na podporu stanoviska OF (legislativní a organizační obtížnost referenda, se kterým nemá Československo vůbec zkušenosti, zjevný handicap slovenského národa a pod.). Širší vnitropolitické aspekty této otázky objasňuje prohlášení Občanského fóra, zveřejněné 12.12.89 ve večerních hodinách Petrem Pithartem:

Vážení spoluobčané,

obracíme se na vás jménem Občanského fóra v Čechách a na Moravě. Události posledních dnů vám nemusím připomínat. Po třech týdnech společného úsilí se nám podařilo vytvořit vládu národního porozumění, která je jedním z důležitých předpokladů dalšího demokratického vývoje v naší zemi. Není pro nás bez významu, že jsme tohoto historicky významného úspěchu dosáhli nenásilnými prostředky, především trpělivým vyjednáváním a stávkovou pohotovostí. Na očích veřejnosti, nikoli v zákulíší. Usilujeme vést svou věc se slušností, bez níž se politika stává politikařením, špinavou hrou ...

Zdůrazňujeme to právě v okamžiku, kdy stojíme před další velmi složitou otázkou - otázkou volby prezidenta republiky. Situace je málem groteskní. Jak víte, klub komunistických poslanců Federálního shromáždění, které má prezidenta zvolit, předložil dnes kvečeru návrh, aby byla narychlo změněna ústava a aby nový prezident byl zvolen všelidovým hlasováním tj. referendem. Myšlenka, pravda, na první pohled lákavá. Jako by právě toto referendum znamenalo významný krok k tolik námi všemi požadované demokracii. Myšlenka referenda není sama o sobě ani dobrá, ani špatná. Důležité je, v jakém okamžiku a s jakým záměrem je použita. V návrhu ústavy, který jsme za Občanské fórum předložili, s referendem počítáme, otevřeně však říkáme, že s ním nemůžeme souhlasit dnes.

Ustavením vlády národního porozumění se nám podařilo vytvořit jakous takous rovnováhu politických sil, nadále však nesmírně křehkou. Proč právě v tomto okamžiku přichází návrh referenda, s nímž by souvisela bezpochyby prudká volební kampaň? Nemějme iluze, nedokázali bychom ji vést bez osočování. Byla by to nejspíš kampaň, v níž by se vzveduly vášně také mezi národy, vášně které jsme zatím dokázali držet na uzdě. Kampaň hodně nervózní. Bojovaly by proti sobě strany, které ještě ani neexistují... Svět si dnes o nás udělal určitou lichotivou představu - obáváme se, že bychom o tento kredit rázem přišli.

Podle našich předpokladů by měl být v příštích dnech zvolen prezident, který by měl jedinou základní úlohu: být garantem klidné, nevzrušené přípravy

svobodných voleb, z nichž by měl vzejít nový parlament. Pak by byl sám tento "pracovní" prezident vystřídán prezidentem jiným, zvoleným parlamentem z vůle lidu. I tento prezident by měl být prezidentem porozumění.

V tomto smyslu jsou karty, podle nás, rozdány jasně. Ukazuje se, kdo vlastně stojí o klid v této zemi a komu naopak prospívá chaos. Nebyli jsme to my, kteří před časem zvolili do předsednictva KSC Štěpána a Zavadila. Nebyli jsme to my, kteří před deseti dny nejmenovali zcela nepřijatelnou federální vládu. A nejsme to ani tentokrát my, kdo riskuje několik týdnů divoké politické agitace.

Nelze jinak, než trvat na klidném zachování ústavy tam, kde odpovídá našim tradicím. Nesouhlasíme ani s vytvářením atmosféry nátlaku na poslance všech zastupitelských sborů, aby všichni najednou odstoupili. I takové kampaně se dnes vedou. To by přece znamenalo uplatňovat veskrze pochybenou zásadu kolektivní viny. Budme k sobě upřímní: za skutečný stav naší země odpovídají nejen ti, kteří byli do svých funkcí zvoleni, ale také ti, kteří je zvolili. Tědy i my všichni, nebo skoro všichni.

Také proto se na vás dnes obracíme, na celou československou veřejnost. Vyzýváme vás k odpovědné úvaze. A vyzýváme vás i ke zvýšené bdělosti. Jestliže právě zkompromitovaní poslanci volají po referendu ve jménu posvátných hodnot demokracie, budme všichni na pozoru. Jestliže chtějí měnit ústavu právě ve chvíli, kdy den za dnem ztrácí své mocenské pozice, nevěřme jim. Není všechno zlato, co se třpytí. Není všechno demokratické, co se jako demokracie tváří. Demokracii mohou prosazovat a zlepšovat jen demokraté. Trvejme na zachování ústavy, na řádném zvolení prezidenta Federálním shromážděním.

INFORMACE SDRUŽENÍ STÁVKOVÝCH VÝBORŮ

Dosavadní volební řád, vydaný ÚRO v říjnu letošního roku, je nedemokratický a je odrazem doby, ve které vznikl. Základní požadavek voleb, což je demokratičnost, lze charakterizovat následovně: volby jsou zásadně tajné a přímé, zvoleni jsou ti kandidáti, kteří získají největší počet hlasů, kandidáti nejsou navrhování odstupujícími ZV, jejich návrh vychází z řad členstva.

Pro názornost uvádíme dva příklady:

Volební řád pro podniky, které mají ZV, DV a úseky

- Počet členů ZV se nemění.
- Kandidáty do ZV navrhuje členská schůze dílenských výborů. Počet navržených kandidátů může být až dvojnásobný proti počtu, který dílenskému výboru přísluší podle poměrného zastoupení.
- Volby jsou přímé a tajné.
- Zvoleni jsou kandidáti s největším počtem hlasů.

Volební řád pro podnik, který má ZV a úseky

- Počet členů ZV se nemění.
- Každý úsek navrhuje tři kandidáty, kteří mohou, ale nemusí být z tohoto úseku.
- Kandidátka je složena ze všech navržených kandidátů.
- Volič si vybírá z předložené kandidátky maximálně tolik členů, kolik má mít nový závodní výbor.
- Volby jsou přímé a tajné.
- Zvoleni jsou kandidáti s největším počtem hlasů.

CO BY NÁS MOHLO DEMORALIZOVAT

(prognóza, tentokrát od zdravotníků a znalců lidské duše)

Myslíme si, že naše rozhodování může být v současné situaci ohroženo!!! Důvěru ohrožuje, že nerozumíme tomu, co se s námi děje. Žili jsme v černobílém světě, který nás deformoval. Současná mnohost názorů v nás může vzbuzovat nejistoty, opět máme tendenci vidět černobíle. Náš vztah ke společenství (ať je to deset lidí nebo sto tisíc lidí) se obvykle vyvíjí takto:

- počáteční nejistota, hledání a boj se strachem,
- opojný zážitek sjednocení,
- obavy z manipulování, "masovosti", rozčarování, podléhání panice, fámám, podezřívavost,
- nalezení sebe samého ve společenství s druhými jako jediná cesta, jak překonat rozklad.

Podobně se vytváří i náš vztah k vůdcům - váhání, obdiv, rozčarování, zvýšená citlivost k pomluvám, hněv, že nás zase podvedou, že nám přesně neříkají, co máme dělat. Nakonec musíme hledat důvěru, jistotu, svobodu v sobě a spolu s nimi.

V kritické třetí fázi vývoje společenství nebo hledání vůdce, můžeme být ohroženi jak zvenčí, tak zevnitř:

- náš vlastní strach se může stát nástrojem protistrany, viz fámy,
- hrozí nebezpečí, že podlehneme znehodnocujícímu vlivu z vnějšku, viz provokace, anonymní dopisy,
- v nejistotě můžeme podlehnout potřebě stát se opět "hodným a chváleným dítětem", které se opět přimkne k jistotě mocné autority,
- současný nadměrný přísun informací a citové vyčerpání způsobují to, že naše nálada kolísá od nadšení k depresi, máme tendence k úniku, rezignaci, přenesení odpovědnosti na autority.

Východiska jsou následující. Učme se smířit s nejistotou, pokud nemůžeme informaci potvrdit či vyvrátit, nepřenášeje strach a nejistotu na ostatní. Naložme s provokací jako s jedem, který je cizím tělesem v duši. Tak jako jsme izolovali provokatéry v davu, izolujeme provokace v sobě - rozpoznáním, pojmenováním, vírou a solidaritou. Zkusme si denně najít čas na uspořádání myšlenek, anebo nemysleme na nic.

Krise je nezbytná součást a hnací síla každého vývoje, je také ale otřesením dosavadních jistot. Řídit krizi, ať už v sobě či ve společnosti, znamená vyrovnat se s nejistotou, co bude dál. Pokud nepřekonáme nejistotu a neprojdeme krizí tak, aby přinesla změnu, musíme přijít tataž krize znovu.

Člověk, který má pocit, že je na konci svých sil, vyčerpá pouze dvacet procent svých možností.

Z BRNA HLÁSÍ V I A

Dne 11.12. se situace kolem odvozu archivů z Krajské správy SNB v Brně, Krajského, Městského a Okresního výboru KSČ začala vyhrcovat a komplikovat. Během odpoledne začaly docházet na Občanské fórum zprávy o tom, že auta různých typů a s různými záminkami vyjížděla nebo se pokoušela vyjet z těchto čtyř zmíněných institucí. Protože hlídkující studenti měli vážné podezření, že se mimo jiné vyvážejí různé protiprávní dokumenty a

archivy, snažili se různou měrou tato auta zadržovat. Ve večerních hodinách se z organizačního hlediska stala situace již zcela nepřehlednou, neboť z různých stran přicházely různé výzvy, kterék při těchto studentských kontrolách postupovat. Rovněž studentské hlídky objíždělo bližší neidentifikované auto, jehož řidič se vydával za zástupce Občanského fóra a vyzýval studenty jménem OF, aby hlídky rozpustili. Ukázalo se však, že tento muž z pověření Občanského fóra v žádném případě nejednal. Nakonec, po domluvě mezi zástupcem Občanského fóra a zástupci studentů, bylo smloueno, že studentské hlídky se rozpustí, neboť z Prahy došla zpráva, že o celé věci se začalo jednat na vládní úrovni.....

BANKOVNÍ KONTA OBČANSKÉHO FÓRA

Občanské fórum na sebe přijalo závazek zabezpečit uspořádání svobodných voleb a dalších demokratických přeměn naší společnosti. Předpokladem je neustálý kontakt s nejširší veřejností a místními OF v celé republice, organizování provozu Koordinačního centra OF, informování našich i zahraničních sdělovacích prostředků a řada dalších činností. Zatím všechny tyto práce zajišťovali dobrovolníci především v době své dovolené a volného času. Nyní je třeba činnost Koordinačního centra OF alespoň zčásti zprofesionalizovat. Potřebné finanční prostředky nebudeme žádat od státu, protože nechceme ohrozit svou nezávislost. Přivítáme proto finanční příspěvky umožňující další provoz koordinačního centra OF v Praze. Zároveň děkujeme těm občanům, kteří se na dobrovolné činnosti OF jakýmkoli způsobem podíleli.

Korunové konto:

SBČS Václavské náměstí 42, 110 03 Praha 1
2346 - 021

Devizové konto:

SBČS Václavské náměstí 42, 110 03 Praha 1
34833 - 180257 - 021

Návštěvníky a obyvatele Prahy upozorňujeme na možnost přispět Občanskému fóru přímo v Praze 1, ul. 28. října číslo 12.

PODNĚT

Pro všechny, kdo byli po r. 1969 odsouzeni za nejrůznější trestné činy i přečiny v politicky motivovaných procesech. Nezávislá skupina při koordinačním centru OF soustřeďuje všechny případy, které dosud nebyly registrovány výborem na obranu nespravedlivě stíhaných s úmyslem dosáhnout úplné rehabilitace postižených prostřednictvím stížnosti na porušení zákonosti. Máte-li zájem o tuto pomoc, zašlete kopii rozsudků z obou instancí a podepsané stvrzení, že souhlasíte s podáním stížnosti na adresu:

Občanské fórum, Tomáš Křivánek, Jungmannovo nám. 9, 110 00 Praha 1